

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1154

ՍԷՍՍԻՉ Վ.Ս.ԻՉ

ԵԼՆԻ

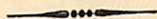
ԻԼԼԵՍԷ ԱԷ ՔԻԼՍԵԼԵՐՍԷ

ՅԳԻՆԱՆԱԳ

Վ.Ս.ՉԼ.Ս.Բ

512

ԻՄԱՆ ՎԷ ԻԳՐԱՐ

ԷՍԷՐ Ի

ՄՈՒՂԱԿԻՄ Յ. Գ. ՄՕՆՅՕՐԹ

معارف عمومیہ نظارت جلیہ سنک ۳ ذی الحجہ ۳۰۸ و ۲۷ حیران
۳۰۷ تاریخلی و ۳۱۸ نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولتمشدر

مصارفی آمریقان مسیوز شرکتی طرفندن تسویه اولتهرق طبع اولتمشدر

ԻՄԹԱՆՊՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱՄ Ի Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1891

ԻՄԱՆ ՎԷ ԻԳՐԱՐ :

«Ձիւնքի սալահ իչին գալպէ իման, վէ խէ-
լաս իչին աղըզէ իգրար էտիւր:» Բօմ. 10.10:

«Նէ՞ ետփմալը իմ քի խէլաս պուլայըմ»
սու՞ալըն ճէվապը գատիմտէ օլտըզը կիպի-
չիմտի տախի «Բապպ Յիսուս Քրիստոսա ի-
ման էթ, վէ խէլաս պուլաճագսըն» քէլամըն-
տան 'իպարէթ տիր: Մէզքիւր ճէվապ ախէր
պիր սու՞ալա եօլ աչար, եա՞նի ֆիթապը
Մուգատտէստէ անլաչըլան մա՞նայա կէօրէ ի-
նանմագ նէ՞ տիր. խէլասը մուճիպ օլան ի-
ման նէ՞ տիր:

Իման, հագիգաթէն, անճագ 'աղլ իլէ ինան-
մագտան 'իպարէթ տէյիլ տիր: Խրիսթիյան
վալիտէյստէն թէվէլիւտ էթմիչ օլուպ կիրա-
կի մէքթէպինտէ, վէ քիլիսէտէ թա՞լիմ օ-
լունանլար Բապպ Յիսուսա ինանըլար: Քի-
թապը Մուգատտէսին թէ՞ սիրի թա՞նթընտա
եաչատըզարը իչին իթիղա ի հալտէն անըն
հագիգաթըլարընա ազտան չօգտան վագըֆ
օլուպ՝ տիւչիւնմէյերէք անլէրի գապուլ տա-
խի էտէրլէր: Մնլէրին իմանը՝ խէլասը մուճիպ
օլան նէվտէն օլմասը տա օլմամասը տա միւմ-
քին տիր: 'իլմ թալէպէսինտէն պիրի ֆէլամ-
ուլաճը գրա՞աթ վէ միւթալա՞ա վէ անը պաչ-
գա տին քիթապլարը իլէ մուգայէսէ էտէրէք,
պու՞ալէմի Սլաճըն խալգ էլլէտիլինէ, պաչ-

100-2014

գա իլահլարըն ճիւմլէսի պաթըլ վութլար
 օլտըղընա, վէ էպքի վէ եէնի 'Ահտըն քի-
 թապլարը ֆէլամուլլահ օլտըղընա ինանըր:
 Իպնուլլահ օլան ֆրիստոս տիւնեայա կիւնահ-
 քեարլարը գուրթարմադ իչիւն կէլմիշ օլուպ
 անտէն պաշգա խէլաս թարիգի օլմատըղընա
 իլզամ օլուր: Յիլ վազը' պու ատէմ ինանը-
 յօր. ֆազաթ գապիլ տիր քի, անըն իմանը
 մէվզու' ի պահս օլան քէլամըն թալէպ էթ-
 տիյի նէվտէն օլմասըն:

Խէլասը մուճիպ օլան իման գալպէ մախ-
 սուս պիր 'ամէլ տիր: Ալլահըն' ֆրիստոսը էմ-
 վաթտան իհեա էթտիյինէ գալպէն ինանըր
 իսէն, խէլաս պուլաճագսըն: Մանթըգ վասը-
 թասըյէ ֆիքրին իսքեաթ օլուպտա գալպին
 հիչ թէ' սիր գապուլ էթմէմէսի միւմքին տիր:
 'Ագլը ինասնի, կէօղիւն կէօրտիլիւնէ վէ գա-
 պիլ ի իսպաթ օլան նէսնէյէ ինանըր. գալպ
 իսէ կէօրէմէտիյի, վէ 'ագլ իլէ միւվազէնէ
 էտէմէտիյի սըրատա ինանըր: "Իման' իւ-
 միտ օլունան շէյէրին ասը, վէ կէօրիւնմէյէն
 նէսնէյէրին տէլիլ տիր:" 'Ագըլ 'իւ' ի հի-
 սապ վէ 'իւ' ի պերահին գա' իտէլէրինէ թա-
 պի' օլարագ իսպաթ կէօրտիլիւ սըրատա
 պիզզարուր ինանըր. հագիգի իման իսէ
 պունտան էօթէ կէչիպ ումուրը շախսիյէ-
 պիյէ ուզրաշըր: Պիրի նէսնէյէրի իսպաթ,
 աիկէրի իսէ հիսս էտէր: Էվվէլքը' ֆրիստոս
 կիպի պիր զաթ տիւնեայա կէլմիշ իտիյինի,
 վէ անըն զուհուրու վօչիւնկթօն վէ վէլինկ-

թօնըն զուհուրը կիպի, վէ եախօտ, իքի ի-
 քի տահա տէօրթ էտէր գազիյէսի կիպի գա-
 պիլ ի իսպաթ օլտըղընը գապուլ էտէր:
 Ասըլ իման իսէ' ֆրիստոս խէլասքեարըմ տըր,
 վէ թէվէք. քիւլիւմ անա տըր' տէր: Պիրինին
 իչի շէհատէթ վէ մանթըգ օլտըղը հալտէ
 օլ պիրինին իչի թէշէք. քիւր տիր: Հագի-
 գի իման' շէհատէթ վէ մանթըգըն էհէմիլիէ-
 թինի, վէ իման ու ի' թիգատընըն սէպէպինի
 կէօսթէրմէք զըմննտա պա'զէն անա միւրա-
 ճա'աթ էթմէք լիւզումընը թանըր իսէ տէ,
 անը պէօյիւտիլքտէն սօնրա էօյրէնմէսինէ
 արթըգ լիւզըմ գալմամըլ այբ բէն հիւքմիւն-
 տէ թութար:

Հագիգի իմանա մալիք օլանլար չօգ քէր-
 բէ, ախէրլէրին շիւպհէսինէ մազհար օլուր-
 լար: Չիւնքի ատէմլէր քէնտիլէրտէ պուլուն-
 մայան տույղու վէ իւմիտլէրին պաշգալար-
 տա պուլունտըղընա գօլայ ինանմազլար:
 Գուլվէ ի շամմէսի փէք քէպքին օլան պիր ա-
 տէմ թանըրըմ: Մերգուլմ պիր չօգ սէնէլէր
 'ըթրիաթ իչիյէ մէշղուլ պուլունմըլ օլտը-
 ղընտան, պաշգա ատէմլէրին եալընըլ թահ-
 լիլ վասըթասըյէ անլայաճագլարը նէսնէլէրի
 պիր տէֆ'ա գօզլամազլէ թէֆրիդ էտէ պի-
 վիր իտի: Պիր կիւն էլիմէ իչի տօլու իքի շիշ
 սունտու. պէն պունլարըն հիչ պիրինտէ պիր
 գօգու հիսս էտէմէտիւմ. քէնտիսի իսէ պուն-
 լար այրը այրը մատտէլէր օլուպ' պիրինտէն
 վէ եա օլ պիրինտէն պիր մէնտիլ իւզէրինէ

պիր տամբա տէօքերէք պուրնու եազըննտան կէշիրիլտէ հանկըսընտան օլարըընը թանը յաճազը իտտի'ասընտա պուլունտու, վէ պու իտտի'ասընը տախի պիլ Ֆի'իլ իսպաթ էյլէտի :

Միւ'մին իլէ զայրի միւ'մին արասընտա օլան ֆարգը անլաթմադ պապընտա մէզքիւր վազը'ա պիր միսալ սայըլա պիլիր : Իման' պա'զը քիմնէլէրտէ հիշ պուլուննայան, վէ պա'զըլարընտա իսէ քէսպի քէմալ վէ թէրազ գի էյլէմիշ օլան պիր հաստէյէ պէկզէր : Սօ զուգ ալմիշ պիր ատէմ' աթթար չարչարնտան կէչսէ պիլէ հիշ պիր բա'իհա հիսս էթմէզ : Պէօյլէլէր' կիւլտէ վէ սիւմպիւլտէ բա'իհա եօգ տըր' տէյէ պիլտիքլէրի կիպի, իման հաստէլէրի զա'իֆ օլան նիչէ քիմնէլէր տախի անըն հագիգաթը հագզընտա շիւպհէլի պիր հալտէ եաշարլար :

Գալպտէ հասըլ օլան իման Ալլահըն Բուհընըն իշի տիր : “Իման վասըթա օլարագ 'ինայէթլէ խէլաս պուլտընըգ. պու տախի սիզտէն օլմայըպ' Ալլահըն 'աթիլէսի տիր :” կիւնահլարընա իլզամ' օլմուշ օլուպ իմանլէ խէլաս թալէպիւնտէ պուլուննանլար' պու իմանը Ալլահտան տիլէմէք կէրէք տիրլէր : Ճանըն կէօղիւնիւ աչըպ կէօրիւնմէզ օլանը անա պէյան էտէ պիլէն անճագ քէնտիսի տիր : կէօրմէմիշ իքէն սէվտիյի Զաթա գալպի գըլաղուղլայա պիլէն անճագ քէնտիսի տիր :

Խէլասը մուճիպ օլան իմանտա մանթըգ վա

արթասըլլէ իսպաթ օլունա պիլէն շէյլէր տախի մէվճուտ տըր : Մէզքիւր իմանտա ֆրիստոսըն Ալլահ իքէն ինսան օլտըր , ֆիլիսթինտէ զուհուր էտիպ խասթալարա շիֆա վէ էօլիլէրէ հայաթ վէրտիյի, շայիրալէրինի թա'լիմ էտիպ, 'Սշաի Բապպանիյի թէ'սիս էթաիյի, խաշ իւզէրինտէ վէֆաթ էտէրէք իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ' պիրլէ, պիր միւտաէթ սօնրա սէմայա 'ուրուճ էթտիյի միւնտէրիճ իսէ տէ, իման տէտիյիմիլ անճագ պունլարա 'իթիմատ էթմէքտէն 'իպարէթ ալունլարա Մնլէրտէն ֆաղա օլարագ, մէզտէյիլ տիր : Անլէրտէն ֆաղա օլարագ, մէզքիւր իման ֆրիստոսըն պիլէ խէլասքեար վէ շէֆա'աթճը օլտըրնա, հալա կիւնահլարըմըզը 'ալֆ էթմէյէ հազըր պուլունտըրընա, վէ քէնտիսին էլ ան օլտըր մահալտէ պուլուննամըզ իշիւն միւնասիպ սայտըր վազըթտա պիլի տախի քէնտի եանընա ալանճաղընա 'իթիմատ էթմէյի շամիլ տիր :

Պօղոսըն իմանը պէօյլէ իտի : ֆիմէ ինանտըրընը պիլիր իտի . վէ թա'իֆէլէրէ րէսուլ օլմազ մէ' մուրիյէթինտէ քէնտիսէ մուվաֆֆագիլէթ վէրէն իշիէ պու խուսուսը պիլմէսի իտի : Անըն գուվվէթի քէնտի պէլաղաթընտա, զէքեանլէթինտէ վէ եա ֆաղիլէթինտէ տէյիլ իտի : “Թէնինտէ տիքէնի” վար իտի : Զէմանէմիլին պա'զը ատէմլէրինին իտտի'ասընըն խիւաֆընտա օլարագ, օքեամիլէն թագտիս օլուննամըզ իտի . շիւնքի քէնտի հագզընտա, “Տէյիլ քի, արթըգ նա'իլ օլտում, եախօա

հալա քեամիլ օլտում” տէտի: Գուվլէթինին մէնպա՛ը ֆրիստոսա օլան գալի իմանը իտի: ֆէնտի խէլասընա շիւպհէսի օլմատըղընա ճան ու կէօնիւլտէն իման էտէրէք ախէրլէրին խէլասը իշինէ տախի քէնտի քէնտինի վագֆ էյլէտի:

Շի՛ր հիսապտան, վէ եախօտ շէմն պուզ տաղլարընտան նէ տէրէճէ ֆարգլը իսէ, իշպու խէլասը մուճիպ օլան իման տախի սատէճէ ՚աղլըն ինանմասընտան օլ տէրէճէ ֆարգլը օլուպ “մուհապպէթլէ ՚ամէլ էտէր:” իման սըճագ տըր, գալպտէ էքիլիպ տէ ՚ինայէթ վասըթաօըյլէ սուվարըլան հագիւ գաթ թօխուլարընը ֆիլիպլէնտիլիլը, պէօյիւ տիւր, վէ Ալլահըն ճէլալը իշին մէյլէտար գըլար:

Պա՛ղըլար մէգքիւր իմանըն վէրտիլի մէսէրէթիին իլք սա՛աթլարընտա եալլըլ պիւր թա սավլուրա զահիպ օլարազ՝ անա մալիք օլան քիմնէ կիւնահտան վէ հաթթա իղվատան գուրթուլըր տէյիւ զանն էտէրլէր: Պու խօշ խաթա չօգ սիւրմէզ: Զուհուր էտէն թէճըրիպլէր ֆրիստոսը կէօղիւմիզ էօնիւնտէն նիհան էտէրէք, քէնտիմիղի կիւնահ իլէ մէս թուր, վէ նէտամէթ էթմէյէ մէճպուր կէօրիւրիլ: Պօղոսըն հալը թամաթ պէօյլէ իտի: Խաթէտիլի էյիլիլի իշլէմէյիպ, իսթէմէտիլի քէօթիլիլիլիւ իճրա էտէրէք ՚էօմրիւ տա՛խմի պիւր ճէնկ իլէ մէշղուլ իտի: Այնի իման նիւ չէ տէֆ՛ա մալիքլէրինին իւզէրլինտէ սյնի թէ՛

սիրի կէօսթէրմէզ. պիւրի գուվլէթի իքէն տիկէրի զա՛իֆ օլուր: Գասլիլ տիւր քի, պա՛ղըլարը թապի՛աթլարը իղթիղասընտան տէ վամսըզ, վէ հագիգաթ հագգընտա թէսավ վուրլարը պէլիսիլ, վէ “գօլայճա իհաթա էտէն կիւնահլարա” մէյտան վէրէն քիմնէլէրտէն օլտունլար: Հէր պիւր խրիսթիյանըն իմանլէ կէչիրտիլի սա՛աթլարը օլտըղը կիպի կիւնահլէ կէչիրտիլի սա՛աթլարը տախի օլուր: Ալէ կէչիրտիլի ըուհանի ՚էօմրտէ միւշքիլանըն կէչիրտիլի ըուհանի ՚էօմրտէ միւշքիլաթա վէ սուհուլէթէ թէսատիւֆ էտէր: Անըն սէլամէթի կեան նէհը կիպի ճէրեան էտէր, կեան տամլա տամլա սըզար: Ախզ ու ի՛թա վէ զէվգ ու սէֆա կիրտապ ու թէլաշընտան գալպիմիղի պիղիմ իշին էօլիւպ, գըլամ էտէն ֆրիստոսա չէվիրէ պիւմէմիղ իշին չօգքէրրէ, չապալանմամըլ լաղըմ կէլիւր: իմանը գուվլէթլէնտիրմէք պապընտա ֆրիստոսըն գըլամընա էհէմիլիէթ վէրմէք ֆա՛խտէտէն խալի օլմատըղը ըէսուլըն սէօղլէրինտէն տախի աշըգ անլաշըլըյօր. չիւնքի էսասը քէլամտան էվլէլ կէլէն այէթ պէօյլէ պույուրըր. “Յիսուսըն Բապպ իտիլինի աղգըկլէ իգրար էտիպ՝ Ալլահ անը էմլաթտան իհեա էթտիլինէ գալպիկլէ ինանըր իսէն, խէլաս պուլաճագսըն:” ֆրիստոսըն գըլամը՝ աշըն Մէսիհ վէ իլահի պիւր Զաթ իտիլինի իսպաթ էտէր: Պու սէպէպտէն Անըն գըլամընա ինանան ֆէնտինէ տախի ինանըր:

Իման մուհապպէթլէ ՚ամիլ օլուր, վէ մու

հապպէթի թէվիտ էտէր: Իման՝ սահիպինի կիւնահըն՝ 'ափվընտան տօլայը թէչէքքիւրէ, հէմտէ սէճտէ վէ ի'պատէթինի մուճիպ օլան մուհապպէթէ սէվգ էտէր: Մը սէվէրիզ, չիւնքի պիղէ օլան մուհապպէթինի կէօրմէք իչիւն կէօզլէրիմիզ աչըմը տըր: Պիրինին տէտիյի կիպի, տէրունիմիզտէքի հիւսն հիսսինի, անըն նէթիճէսի օլան մահզուզիյէթտէն այըրամատըղմըզ միսիլիւ, մուհապպէթի տէ իմանտան այըրամայըզ: Կիւղէլ սայտըղմըզ պիր թասվիր կէօրիւպ տէ անտէն մահզուզ օլմամամըզ միւմքին իսէ, ֆրիստոսը իմանյէ կէօրիւպ անը սէվմէմէմիզ տախի միւմքին օլուր: Իմանտան այըրմայան տիկէր պիր խուսուս տախի մէսէրրէթ տիր: ֆրիստոսը կէօրէն, վէ Մըն վասըթասըյէ օլան խէլասը էլտէ էթմիշ օլտըղընա էմին օլան պիր գալպտէ մէսէրրէթ վիւճուտէ կէլմէմէք միւմքինսիզ տիր: Պէօյէ պիր գալպտէ, տիւնեանըն իմանսըզ պիր քիմնէյէ վէրէմէյէճէյի, վէ իման կէօզիւյէ ֆրիստոսա նազար էտիլտիքճէ տիւնեանըն ալամայաճաղը հէր 'ազլտան եիւճէ օլան պիր սէլամէթ, եա'նի կիւնահըն 'ափվը, Ալլահ իլէ իթթիհատ, անա օղուլ օլմագ, վէ հէր մուխաթարատան սալիմ օլմագ տույղուսընտան հասըլ օլան պիր սէլամէթ տախի վարտըր. զիւրա միւ'մինին իմանը՝ իթա'աթ եէրինէ գապուլ օլունույօր: Բէսուլըն, «Մալահ իչիւն գալպլէ իման էտիլիր» տէմէսինտէ անլաթմագ իսթէտիյի խուսուս պու տըր: Աբրահամըն

Ալլահ օլան իմանը սալահ 'ատտ օլունտըրը միսիլիւ, պիզ տախի իման վասըթասըյէ ֆրիստոսըն սալահընա շէրիք օլուրըզ: Իչպու մուհապպէթ, մէսէրրէթ, վէ սէլամէթ սըրֆ մու'ամէլաթը 'ագլիյէ եա ռուհանիյէտէն ի'պարէթ օլմայըպ, իմանըն թապի'ի նէթիճէլէրի օլմագ իւզրէ զահիր օլուրլար: Մըզ գալպին ֆաղլասընտան սէօյէր: Իման՝ սահիպինին թավր ու հարէքէթինտէ նիւմասյան օլուր: Բիչարտ Պաքըսթէր շէյլէ տէյօր. «թէճէտտիւտ էթմիշ գալպին արգատալարը ճէտիտ օլուր: Խրիսթիյան եինէ էվվէլքի կիպի իղվալարա միւպթէլա, վէ թապի'ի պէնտլէրլէ պաղը իսէ տէ, իման, իւմիտ, մուհապպէթ, մէսէրրէթ վէ սէլամէթ ճիհէթիլլէ քէնտիւնէ պէկզէր օլանլարըն արգատալըղընա թալիպ պուլունուր: Էվվէլա քէնտինի ճէլպ ետէն մահալլէր անա մէնֆուր կէօրիւնիւր. սապըզ թէլէզըլիւզ էյլէտիյի էյլէնճէլէրտէն արթըզ պիր քէյֆ հիսս էթմէտիքտէն պաշգա, վազթըյէ քէնտինէ սօղուգ վէ պօշ կէօրիւնէն շէյլէր մէյլ ու մուհապպէթինի ճէլպ իլէ քէնտինի միւթէլէզըիզ գըլար:»

Քէյֆ վէ զէվգ ու սէֆա ճէմ'իյէթլէրի հագընտա թէճէտտիւտ էթմիշ գալպին թէսափուրլարը քեամիլէն տէյիշիլըր. իչպու թէպէտտիւլ իսէ իմանընըն սէմէրէսի տիր: Պիլ ֆարզ. պէօյէ թէպէտտիւլէ մազհար օլան պիր քիմնէ իմանա կէլմէսինտէն էվվէլ թալիպ պուլունտըրը վէ լաքին հա'իլ օլուպ օլ-

մամասը շիւպհէյի պուլունան զէվզ ու սէ֊
 ֆայա արթըզ կէօնիւ վերէմէյօր: Պունլար
 պա՛գր տէրէճէ անը ճէլպ էտիյօրլար իսէ տէ,
 գուվլէթլէրի գայմամը տըր: Իմանըմըզ քէսպի
 գուվլէթ էթտիքճէ գարըզ գօնուլմազ արզու֊
 լարըմըզ տախի այնի նիսպէթլէ ինգիրազ պու֊
 լուր: Հէր հանկը պիր խորիսթիյան պունուն
 սահիհ օլուպ օլմատըղընա իսպաթ պապըն֊
 տա քէնտի թէճրիպէսինէ միւրաճա՛աթ է֊
 տէ պիլիր: Սէնին ճանընըն հարէքէթէ կէլիպ
 իմանըմըն քէսպի գուվլէթ էյլէտիյի պիր
 ինթիպահ վազթընը թէղէքքիւր, վէ օլ վա֊
 գըթտան սօկրա սանա թէսատիւֆ էյլէյէն
 պու միսիլիւ իմթիհանլարտա նասըլ պու֊
 լունտըղըլը տէր խաթըր էյլէ: Իմանա կէլ֊
 միջ օլան տոէմ՝ ֆիլան էյլէնճէյէ եա զէվզէ
 քէնտի մէյլ ու մուհապպէթլինի աշուրի տէ֊
 րէճէ վէրմիջ օլա պիլիր: Իմանա կէլտիքտէն
 սօկրա պիլէ անը ճա՛իզ ՚ատտ էտէ պիլիր:
 Քէնտիտէ պու էֆքեար տէվամ էթսէ պիլէ, ան֊
 լէրէ տօղրու օլան արզուսը կիւն պէ կիւն սօվուր:
 Տօգթօր Չալըրսըն տէտիյի կիպլի՝ «Պու ա֊
 տէմ քէնտի տէրունիտէ, ախէր սէվտալարա
 մէյտան վէրմէյէն էէի պիր մուհապպէթ հիսս
 էտէր»: Պու մուհապպէթ պիւթիւն ճանը քէն֊
 տի հիւքմիւ ալթընա ալտըղընտան, տիկէր
 ֆանի մուհապպէթլէրի, վէ ՚ալ էլ խուսուս,
 շիւպհէյի նէվտէն օլան սէվտալարը քէնտին֊
 տէն թարտ էտէր:

Իման՝ սահիպլինին գալպինտէ պաշգա պիր

թէպէտտիւլ տախի հասըլ էտէր. եա՛նի անըն
 քէնտի հազգընտա թաշտըղը էֆքեարը թէպ֊
 տիլ էտէր: Պօղոսրէսուլ իմանա կէլմէգտէն էվ֊
 վէլ էն սօֆու ֆըրգատան օլան պիր ֆէրիսի օ֊
 լուպ, տիկէր ֆէրիսիլէր կիպլի, թազվասընտան
 տօլայը թէքէպպիւր էտէն պիրի իաի: Իմանա
 կէլտիքտէն սօկրա, քէնտիսինի կիւնաճքեար֊
 լարըն պիրինճիսի թէամիյէ էյլէտի: Իման ա֊
 տէմին կէօզլէրինի աջըպ անա հէմ ֆրիստօ֊
 սը վէ հէմ քէնտի քէնտինի պէյան էտէր:
 Ատէմ օ զէման սէմալի խէլասա իհթիյաճը֊
 նը հիսս էթտիքտէն պաշգա, պու տիւնեատա
 գալտըզճա եարտըմա միւհթաճ պուլունտը֊
 զընը տախի հիսս էտէր: Խորիսթիյանլար՝ կէ֊
 րէք պու իհթիյաճ տույղուսընտան, վէ կէ֊
 րէք արզուլարընըն թէպէտտիւլիւնտէն, պիրի
 պիրլինին արգատաշըղընա թալիպ պուլու֊
 նուրլար:

Խորիսթիյանլարըն ի՛պատէթտէ հէմ էֆ֊
 քեար օլմալարը իզթիզա ի հալտէն տիր: Ալ֊
 լահըն քէլամընըն էմրի պու օլուպ, հէնուզ
 եէնիտէն տօղմուշ օլան ճան տախի պունա
 իշթիյազլէ իմթիսալ էտէր: Իման վէ իզրար
 պիրի պիրլինտէն այրըմազ: էյէր ֆրիստուսըն֊
 քիլէր իսէք տինճէ հէմ էֆքեար օլտըղըմը֊
 զըն ՚ամմէյէ մա՛լիւմ օլմատընը իսթէրիզ: Բէ֊
 սուլ՝ «Անըն օլուպ Անա խըտմէթ էթտիլիմ՝
 ճիւմէյէ մա՛լիւմ տիր տէտի: Էն զիյատէ սայ՝
 ու զայրէթ էտէճէյիմիզ շէյ խէլաքեարա իման
 կէթիլմէք, Անըն գանը վասըթասըյլէ սա֊

Թըն արնմագ, վէ կէօք վարիսի օլարղըմը՝
զա շուպհէսիզ սուրէթտէ դանի՝ օլմագ տըր։
Անը իգրար էթմէք պուռնտան սօղրա կէլիր։

Իգրար հալինտէ էտիլէճէք էն իլք վէ էն
Թապիլի շէյ քիլիսէ շէրաքէթինէ տախիլ
օլմագ տըր։ Պու շէյ եէնիտէն տօղան միւ՝
մինէ պիր իմթիհան վէ եա կիւճ պիր մէս՝է-
լէ կէօրիւնմէմէլի տիր։ Պիր ճինստէն օ-
լան գուշար ճէմ՝ օլուպ՝ պիր սիւրիւ թէշ-
քիւ էյլէտիքլէրի, վէ աստէմլէր թիճարէթ-
լէրի իգթիզասընտան օլարագ պիր շէրա-
քէթ՝ ագտ ու թէրթիպ էյլէտիքլէրի միսիւ-
լիւ, խրիսթիյանլար տախի տինճէ պիրի պիրլէ-
րինին մու՝ալէնէթ վէ հուզուրընը թալէպ
էթմէք կէրէք տիրլէր։

Քիլիսէ աղալըղընա տախիլ օլմագ հէր պիր
խրիսթիյանա ֆարզ տըր։ Էֆէնտիմիզ պու-
նու էմը էտիյօր։ Պու պապտէ «Քիլիսէյէ
տախիլ օլընըզ» սէօղլէրի սէօյլէմէմիշ իսէ
տէ, ֆիքըրի օ օլարղընա շուպհէ էտիլէմէզ։
Ատէմլէր հուզուրընտա Անը իգրար էթմէք
պիղէ էմը օլունմըշ տըր։ Պունուն մա՝նասը
Քրիստոսըն թէպա՝իյյէթինէ կիրտիլիմիզի սա-
տէճէ տօսթլարըմըզա խապէր վէրմէքտէն ի-
պարէթ օլմայըպ, իլլատիւնեա հուզուրընտա
տախի իգրար էթմէք տիր։ Էսասը քէլամըմըզ
տախի այնի մէս՝էլէյի իմա էտէր։ Իգրար տա-
խի իման իլէ պէրապէր խէլաստա շարթ տէյիւ
կէօսթէրիլիշ տիր։ Մէզքիւր էմը իլէ պէ-
րապէր տիկէր պիր խուսուս վա՝տ էտիլիշ

տիր. «Ինանըպ իգրար էտէր իսէն խէլաս պու-
լաճագսըն։» «Խէլաս իչիւն աղըղլէ իգրար է-
տիլիւր։» «Հէր քիմ աստէմլէրին հուզուրընտա
պէնի իգրար էտէրսէ, պէն տախի սէմալթ-
տա օլան ֆէտէրիմին հուզուրընտա անը իգրար
էտէրիմ։» Մէզքիւր այէթլէր քիլիսէնին խա-
րիճինտէ խէլաս պուլունմատըղընը մը թա՝լիմ
էտէրլէր. խայր. զիրա խէլապէրա իման կէ-
թիլիմիշ իքէն Անը՝ ալէնէն իգրար էթմէք
ֆուրսաթընտան մահրում գալանլար չօգ տըր.
Ֆագաթ պու այէթլէր շու գատարընը աչըգ
պէյան էտէյօրլար քի, Քրիստոսըն ճէմա՝ա-
թընա՝ալէնէն տախիլ օլմագ՝ պիղէ ֆարզ օ-
լուպ՝ պուռնտա իհմալ ու թէքեասիւլ թէհլի-
քէլի վէ հաթթա ճանըն հէլաքընը մուճիպ օլ-
մագ իսէ պիլէ ճուզ՝ի եա քիւլի զարար իրաս
էտէճէք տիր։

Քիլիսէ ա՝ղալըղընա տախիլ օլմագ վէ ի-
ման իգրարը վէրմէքտէն իլէրի կէլէն գուլ-
վէթ հէր խրիսթիյան իչիւն լաղըմ տըր։ Հէր
պիր խրիսթիյան՝ քէնտի ըէֆիգի օլան սա՝լի
խրիսթիյանլարըն նասիհաթ վէ մու՝ալէնէթի-
նէ միւհթաճ տըր, հէմ տէ խրիսթիյան թա-
նըլարը իչիւն քէնտի քէնտինի հըֆզ էտէ
պիլիւր։ Եարամագ քիմսէլէր անտէն շէքիլիպ
միւ՝միլէր անա ճէսարէթ վէրիլլէր։ Բապ-
պըն էվլինտէ տիքիլիշ պիր ֆիտան օլարղըն-
տան հէր կիւն նէշվ ու նէմա պուլուպ գուլ-
վէթլէնիւր։ Թէգատտիւս թարիգինտէ սիւլլի-
էտիպ՝ Ալլահըն քէնտի ճէլալինի պէյան էյլէ-

տիյի մուգատտէօ մահալտէ սարին օլուր : հագեղի քիլիսէ ա'ղասը օլմայան պիր խրիսթիյան՝ էվիղ պարգտըղ պիր չօճուղ կիպի օլուպ ֆամիլեա սէֆա ու սիյանէթինտէն պի խապէր տիր :

Քիլիսէ՝ Ալլահըն իշինի իլէրի կէօթիւրմէք իշին թանդիմ էտիլիշ պիր պէօլիւք խատէմէ օլուպ՝ Մնըն թագրիլինճէ հէր ատէմին քէնտիկնէ մախսուս պիր մէվղի'ի վէ խըտմէթի վար տըր : Եէնի իմանա կէլմիշ, վէ զայրէթլէ սօլու օլան պիր քիմսէ իհթիմայէն քէնտի նին այրըճա իշ կէօրմէսի տահա խայրը նէթիճէլէրի միւնթիճ օլուր տէյիւ տիւշիւնիւր իսէտէ, Ալլահըն թէրթիպի պէօյլէ տէյիւ տիր : Կէմի թա'իֆէսի օլմագ իւզրէ կէմիյէ պինէն պիր ատէմ « Պէն այրըճա իշ կէօրէճէլիմ . թա'իֆէ եազըլմամ . քիմսէնին էմրի թահթընտա տախի պուլունմաղը իսթէմէմ . ֆազաթ կէմիտէ չալըչան թա'իֆէլէրէ եարտըմ էթմէք իշիւն իհթիյաճ կէօրիւլէն զէման վէ մէքեանտա 'աղլըմը վէ գուվլէթիմի գուլլանըրմ՝ տէյէճէք օլուր իսէ, ահմագ 'ատտ օլունուր : Կէմիտէ օլտըղը կիպի Ալլահըն քիլիսէսինտէ տախի նիզամ վէ թէրթիպ լազըմ տըր : Այրը պաշընա չալըչանլար լազըմ՝ կէլսէ պիլէ, եինէտէ անլէրին՝ գափտանըն էմրինէ միւթի՝ օլմասը շարթը մութլագ տըր :

Նէթիճէի քէլամ հալինտէ պա'ղը խուսուսարտան իհթիւրաղ զըմնընտա պիր գաշ սէօղ սէօյլէնմէսի վիէք էլզէմ տիր : Խրիսթիյանըղը

սատէճէ իզրար էթմէք, եախօտ իմանըն, շէրի'աթը իլահիյէյէ իթա'աթ էթմէնին եէրինի թութար տէյիւ տիւշիւնմէք խաթասընա մէյտան վէրիլմէմէլի տիր : Միւրայըլըգտան, եա'նի լիսանէն օլան իզրարտան սագըն : Պէօյլէ պիր իզրար (պիրինին տէտիյի կիպի), ատէմլէրի մէզարա կէօթիւրէն ճէնաղէ 'արապասընապի թիւյ սօրղուճա պէկզէր : Չարչապուգ կէչիպ զա'իլ օլան տինտարըգ տույղուլարընտան, վէ քէնտի քէնտինի ալտաթմագտան, թէճըրիպէյէ տայանմայարաղ ըլիյաքեարանէ կէօսթէրիշտէն, կիրակի կիւնլէրինտէ մէյտանա չըզըպ հաֆթա արասընտա զայպ օլան տինտարըգտան, եա'նի ֆրիստոսա սօղրու, խալիս իմանը հա'իղ օլմայան հէր հանկը նէվ թագվատան իհթիւրաղ էյլէ : Ատէմ՝ նէ զէման գալպտէն իման կէթիլիլսէ, անճագ օ զէման անըն իզրարը քէնտի խէլասընա մէտար օլուր :

ՀԻՊՈ-11.
ՀԻՊՈ-12
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623026 461

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623025 460

ՀԻՊՈ-10
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623019 454

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623024 453

ՀԻՊՈ-4
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623018 453

ՀԻՊՈ-9
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623023 452

ՀԻՊՈ-3
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623017 452

ՀԻՊՈ-8
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623022 457

ՀԻՊՈ-2
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623016 451

ՀԻՊՈ-7
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623021 456

ՀԻՊՈ-1
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623015 450

ՀԻՊՈ-6
ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623020 455

